

**

Երբ սրտիդ արցունքն էր զոր Յիշատակն սեխնի
Սափորին մէջ ամփոփեց՝ Անանուժեան ի խնդիր...
Երբդ դուն ինքդ էիր միշտ, խալովիմնով անայլույ՜
Կը պարսկաւէր զու հոգիդ աստիպածոր թխրէն՝
Արեւն պէս գեղեցիկ, շատ աւելի գեղեցիկ
Ըստուերի ջուր Տիրութեանն որ կու տայ շունչ եր-
[գարուն...]

Ան է չքնաղ Դիցունէն մեր հաւատին խոնարհած,
Ան է կնգրուին և ըստաշին ու ծաղիկները բուրբ...
Ան է գանձերն անծանօթ արձանագեղ Մերկութեան...
Ան է որ Սէրը ժպտուն աստղի մը պէս կը վառէ
Խաւարածած երկինքն մեր օրերուն յուսահատ...
Ան է որ լուս շրթունքին կու տայ ծիծաղ մը ունի,
Ինչ աչքերուն սեւածիր՝ հորիզոններ անասման...

**

Այսպէս՝ արխուր էիր դուն ու սիրեցիր կեանքն ամբողջ,
Սիրեցիր լոյսն արեւին, երկնակութեան Առաւօտ,
Ու սիրեցիր աւելի վերջալոյսները՝ որոնք
Հրաժեշտի պէս կ'արբանեմ քանաստեղծի մը հոգին...

**

Ո՛վ գեղեցիկ պարմանի, դուն այնքան վաղ դիտակից
Տառապանքին, Հաճոյքին, չըմոցար բնու զարգարեկ
Կեանքիդ մեհանը՝ կարմիր գրասանդեհեցով ժանրախել...
Դուն այնքան վաղ դիտակից, իբրեւ աստուած գեոստի,
Փառ արտիգ մէջ ըզգացիր գառնակընկէծ վերքերի
Ըստեղծագործ քան ինքնայն որով անո՛ կը ժպտու
Բանաստեղծներն իրենց լուս արտասուքին ընդմէջէն...

**

Եւ այսպէս օր մը Մովսէս անգունըդ յեղ պարուրեց
Ազդիւններու պատանքով, և իր համբոյրը կապոյտ
Փակեց աճերդ՝ որոնց մէջ անցաւ տեսիլքը վերջին
Հորիզոնի մը, հեռուն... Եւ ջրնաքսը յախտանա...
Ախրեհրու կուրծքին վրայ փոթորկորեն օրորուած
Լաթիք, լաթիք իտակորեն, մաքսոցմար. թէ ժպտուն
Մովսէսայնի աստուածի ճակատիդ շուրջ հրանքին
Շուշաններու պըտակներ, յեղ տանկելով գեղալէժ՝
Անոր երման օր մտնցաւ հայրենի տունն ևւ աղբիւրն,
Եւ Ալլիկները Մովսէս սիրեց անունն տարփանքով...

**

Մովսէս անուց զու մարմինդ արծուքին վրայ. գերեզմանդ
Կըպաւ Հրոմար որուն ձիւրանին յեղ պատանքեց.
Դուն իր փառքին արժանի՝ Գանձարձակն Ոստանին
Թագին վրայ կ'աւելնար շողողուն փայլ մը ոսկի...

**

Բայց միայն սիրտդ իր ահեւնը կ'ամփոփէ հոգին մէջ
Ուր լոնջ իրենց կ'արձակեն ըստարժան կապանքեր...

Մարմինդդ հոն այրեցին, ծովափին վրայ, սըզաւոր
Բարեկամներդ որոնց հետ Պայքըն լացու յեղ համար...
Ախրեհրու միտնելին կը խառնուէր ճարտարուն
Աղին՝ որ զու մարմինի խալովիմնով արքիակն
Կը բարձրանար ամպերուն վերջալոյսով արեւոտ...
Մանանազըդ կըպաւ Մովսէս գարնան, մեր մը պէս
Որ կ'օրօրէ տակաւին՝ երբ իր գաւաթն է մեռած,
Եւ կ'երգէ երգ մը քաւտ, երգ մը արտուած և անուշ.
«Քեանքի, օրհր...» — Այն ասուն իման աստղեր զու
[արտիգ]

Որ չէր այրած կրակին մէջ ագամանքի մը անդրոյն...

**

Ո՛վ գեղեցիկ Պարմանի, դափնեպըսակ մը լուսեմ
Քեդի համար. հոս միայն վայրի վարդեր կը ծաղկին,
Անուտուկները ծաւէ՝ այնքան մեղիկ կապոյտով,
Եւ մարգրիտներ ըսպիտակ, և շրթնեքներ զեղին
Որ ծաղկեցին յիրիմեր Գունաստանի մէջ, խոնարհ
Գեղեզմաններ որոնց վրայ կու դալին ծիր մեղուներ՝
Գոցցես տանջում անասման անտեղ տարփոտ սիրտերուն...
Այս ասուած՝ երկնիկ, Տիրութեանն հետ ձեռք-ձեռք
Ինչպէս բուրբէն. Յիշատակդ հոգին մէջ կը ժպտէր
Շատ աւելի գեղեցիկ՝ ոսկեզրկտ արեւն...
Համբուս վրայ կը կնջէր միօրինակ և անուշ...
Ջպիւր՝ ոսկի թեւերով մարմաներու շրթաներ,
Ու բոռեհները վայրի կը թզալային լոյսին մէջ
Այնքան թեթեւ. — Իմ հոգին յիշատակով ծանարեւ
Կը խոնարհուր վայրերուն և շրթնեքներ՝ օրորելով
Անո՛ պըտակն հրանքի, խոնարհ պըտակ մը որուն
Շուրջը բուրբ կը պնեն աստղերու պէս՝ մարգրիտներ
Իրենց հերմակ ու զեղին զոյններուն մէջ գալովիմնան...
Հասցա պարսկն եղանակ, — եղեւիմներն ունին միշտ
Վէրքեր՝ որոնց արեւնն է խեղճ վրէժտ — ինչպէս որ
Մեր սիրտերն կը հոգին արցունքի պէս՝ նըլաքներ... —
Հասցա պարսկն եղանակ. մեղիկ ըստուերն է խորունկ,
Եւ իմ աչքերու աղբուր կը տանեն լոնջ կապոյտ
Որուն միտնելն օրօրեց՝ յաւերժութեան գեոստի,
Եւ հողեզմայն, այն ասուն տակաւինք ձերպար
Եղեւիմնէ հիշատարց՝ պըտակն. և սիրտու այնպեղ
Կը մոռնայի յեղ համար Ըստուերին մէջ Լըռութեան,
Երբ գողգողուն քայլերով կը դառնայի ճամբուն վրայ,
Հեղեղատեղով աղբուրն սիրտու հրանք՝ զոր դուցէ
Այս զարդերն աւելի, մարգրիտներն, շրթնեքներն
Կ'ընդամեն զուն, ո՛վ Եւլլէյ. որովհետեւ աստուածներ
Թերեւս անար արեւնէն խառնեն մասնիկ մ'արեւնիդ,
Եւր մարի շողք ամբոյն երթատասարդ Արեւիս...

(Աստուածներուն Վերջալոյսը)

Լէյզիկ 8 Յուլիս 1923

ԱՐՏԿԵ-ԵՐԿԱՅ